

Kuhmoisten yhtenäiskoulu

Lukuvuosisuunnitelma

2023—2024

esiopetus
perusopetus
valmistava opetus
lukio

SISÄLLYS

YHTEYSTIEDOT	3
HENKILÖSTÖ JA YHTEISTYÖKUMPPANIT	3
OPETUSSUUNNITELMAT	5
OPETUKSEN ARVOPERUSTA	5
TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET	7
EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAIUUDET	16
KOULUSSA JA KOULUN ULKOPUOLELLA ANNETTAVA OPETUS	11
Oppitunnit	12
Välitunnit	12
Valvonnat	12
Ruokailu ja välipala	13
Opetuksen maksuttomuus	13
Tapahtumakalenteri	13
Työelämään tutustuminen	15
Muu toiminta koulussa	15
PERUSOPETUKSEN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2023—2024	16
LUKIOSSA TARJOTTAVAT OPINTOJAKSOT JA KURSSIT LUKUVUONNA 2023—2024	18
Lukiolaisten itsenäiset ja etäsuoritukset	16
Yhteistyö muiden koulutuksen ja palveluiden järjestäjien kanssa	16
KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ	11
Kotiväenillat	11
Henkilökohtaiset huoltajatapaamiset	11
OPPILASMÄÄRÄT 20.9.2023	18
ERITYISOPETUS	19
TUKIOPETUS JA LÄKSYPARKKI	19
LIIKUNNAN OPETUS	19
OPISKELUHUOLTO	19
Opiskeluhuollon toimijat	20
Kouluruokailu	21
Koulukuljetukset	21
Tapaturmat ja sairastuminen	21
OPPILAAN MUU TUKEMINEN	22
Koululainen liikenteessä	22
Oppilaiden tuominen ja hakeminen	22
Tavaroiden nimeäminen	22
POISSAOLTO	22
Tehtävien suorittaminen ylimääräisten lomien aikana	23
WILMA	23
OPPIKIRJAT	24
LUKION OPISKELIJOIDEN TIETOKONEET	24
OPPILASKUNTA JA TUKIOPPILAAT	25
VERSOTOIMINTA	25
KERHOTOIMINTA	25
VESOT JA YHTEISSUUNNITTELUAJAN (YS) KÄYTTÖ	26
Suunnitelma YS-ajan käytöstä	26
HANKKEET	26
LUKUVUODEN 2023—2024 JAKSOTUS	28

YHTEYSTIEDOT

Postiosoite:

Kuhmoisten yhtenäiskoulu
Länkipohjantie 64
17800 Kuhmoinen

Käyntiosoite:

A-rakennus: Länkipohjantie 78
B- ja C-rakennus: Konnuntie 11
D-rakennus ja pysäköintialue: Länkipohjantie 64

Kotisivu: www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi

Sähköposti: yhtenaiskoulu@kuhmoinen.fi, lukio@kuhmoinen.fi ja keittio.koulu@kuhmoinen.fi

Henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kuhmoinen.fi, poikkeukset on mainittu erikseen.

HENKILÖSTÖ JA YHTEISTYÖKUMPPANIT

Rehtori	Juha Nupponen	040 561 8210
Apulaisrehtori, erityisopetus	Tuula Harju	040 589 4021
Koulusihteeri	Sari Nurmi	040 534 1661
Koulukuraattori (koululla ma—to)	Teija Mäkelä teija.makela@pirha.fi	040 143 9342
Kouluterveydenhoitaja (koululla ma, pe)	Charlotta Marjomäki charlotta.marjomaki@pirha.fi	040 712 2597
Koulupsykologi (koululla ma)	Anne Huikko anne.huikko@mehilainen.fi	040 616 4476
Opettajat esiopetus	Leena Aalto-Heikkilä	044 326 3164
1. lk, oppilaskunnan ohjaus	Terhi Unnaslahti	040 572 5874
2. lk	Sanna Myllyniemi	040 186 9824
3. lk, matematiikka	Pasi Hämäläinen	040 614 8605
4.—5. lk, musiikki	Maria Lindén	040 487 3142
4A, erityisopetus	Tanja Lång	040 595 0476
6. lk	Terhi Sollamo	050 514 5489
7. lk, ruotsi, saksa, englantia, historia, ev.lut. uskonto	Erno Mäkinen	044 491 8493
8. lk, englantia, ruotsi, venäjä, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	Kaisa Urpunen	040 184 3289
9. lk, matematiikka, kemia, fysiikka	Vesa Lahtinen	044 097 4756
ValmO, valmistava opetus, resurssiopetus, ort. uskonto	Minna Korppila	040 356 3059
L23, suomen kieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	Hanna Kaakko	045 136 5418
L22, biologia, maantieto, kemia	Nella Merilaita	040 183 9026

L21 L20, historia, psykologia, ev.lut. uskonto, filosofia, elämäkatsomustieto	Miila Pitkäranta	050 339 7945
yhteiskuntaoppi, englantia, ranska	Anne Enberg	040 635 8193
erityisopetus	Piritta Keränen	040 712 2658
hevosenhoito ja ratsastus	Meija Lahtinen meija.lahtinen@salpaus.fi	040 775 4842
hevosenhoito ja ratsastus	Miia Lahtinen miia.lahtinen@saunalahti.fi	040 526 8837
ukraina	Ihor Lakhtionov	
käsityö	Minna Nuutila	040 516 2466
matematiikka, fysiikka	Pinja Peltohaka	040 482 8901
käsityö, kuvataide	Mariella Rauhala	040 589 4701
käsityö, oppilaanohjaus, opinto-ohjaus, tietotekniikka	Jari Räsänen	040 359 4546
liikunta, terveystieto	Tea Savio	040 712 2545
kotitalous	Katja Seppälä	
tutor-/resurssiopetus, englantia, tietotekniikka, ev.lut. uskonto	Katja Visanen	040 614 7045
Koulunkäynninohjaajat	Satu Hattunen	040 831 5563
	Vera Kilpinen	040 727 8646
	Touko Nihtilä	040 574 1582
	Minna Nurmiranta	050 322 0043
	Minna Nuutila	040 516 2466
	Asta Olkkonen, työvapaalla 31.12.23 asti	040 570 9451
	sijaisena Tanja Ruokola 31.12.23 asti	040 578 2657
Sivistystoimenjohtaja	Pertti Terho	040 182 2402
Siivoustyön vastuuhenkilö	Anne Niemelä	040 835 3640
Siistijät	Eila Hölttä Arja Laakso Anne Niemelä	
Ruokapalveluesimies	Jaana Salonen	040 012 8166
Ruokapalvelutyöntekijät	Annika Ruuska Essi Vähäjäykkä	040 712 2659 040 712 2659
Iltapäivätoiminnan vastuuhjaajat	Johanna Lampinen Marika Silventoinen	040 485 6860 040 485 6860
Kiinteistönhoitaja	Reijo Koivisto	040 835 3653
Nuoriso-ohjaaja	Satu Forsberg	040 541 0334

Liikuntapaikkahoitajat	Janne Kotajärvi Harri Pihkala	050 529 3891 040 712 2547
Liikunnanohjaaja	Pipsa Suominen	040 034 4582
Seurakunnan nuorisotyönohjaaja	Tiina Ampuja-Töyry tiina.ampuja-toyry@evl.fi	040 749 2281
Kasvatus- ja opetusjaosto	Aittolahti Lea puheenjohtaja (varajäsen Aittolahti Jari) Östman Henri varapuheenjohtaja (Lindsten Sara) Lindström Mimmi (Hattunen Kati) Nummelin Olli (Poikonen Reetta) Hauskanen Tuomo (Rantala Jarmo) Lahnalahti Satu (Markkanen Mari) Malin Päivi sivistyslautakunnan valitsema edustaja Terho Pertti sivistystoimenjohtaja Huusko Ilmari oppilaskunnan edustaja Nupponen Juha esittelijä Oksanen Tiina sihteeri	

OPETUSSUUNNITELMAT

Opetussuunnitelmat löytyvät seuraavista paikoista (näihin pääsee koulun nettisivuilta suoraan):

peda.net/opetussuunnitelma/ksops/kuhmoinen-esiops

peda.net/opetussuunnitelma/ksops/kuhmoinen-ops

www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi/valmistava-opetus

eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/opetussuunnitelma/12913164/lukio/tiedot.

OPETUKSEN ARVOPERUSTA

Kuhmoisten kunnan esiopetussuunnitelmassa todetaan mm. seuraavasti: Esiopetuksen arvoperustana ovat lapsen yksilöllisyyden ja ainutkertaisuuden vaaliminen, elämyksien ja yhteisten positiivisten kokemusten kerryttäminen, sekä myönteisen asenteen herättäminen koulunkäyntiä ja uuden oppimista kohtaan.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaan on kirjattu, että koulun lukuvuosisuunnitelmassa määritellään seuraavista arvoista vuosittain painotettavat kokonaisuudet: 1) Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen; 2) Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia; 3) Kulttuurinen moninaisuus rikkautena sekä 4) Kestävän elämäntavan välttämättömyys.

Lukuvuonna 2023—2024 painotettavaksi kokonaisuudeksi on valittu **Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia**

- Tunne- ja turvataidot, itsesäätely, empatia, itsetuntemus.
- Koulussa noudatetaan voimassa olevan lainsäädännön mukaista velvoitetta nuorten kuulemisesta heitä koskevassa päätöksenteossa.

Pienelle lukiolle ominaista yhteisöllisyyttä korostetaan koko lukion ajan. Lukiomme perinteisiin kuuluvat erilaiset juhlat, kuten Wanhojen tanssit, penkkarit sekä muut yhtenäiskoulun yhteiset tilaisuudet, jotka liisäävät työyhteisön sekä opiskelijoiden yhteenkuuluvuutta. Teema- ja juhlakokonaisuudet edellyttävät opettajien yhteistyötä ja -suunnittelua. Opiskelijoita kannustetaan yhdessä suunnittelemaan ja osallistumaan koulun tapahtumien järjestämiseen. Jokaisesta ikäluokasta pyritään saamaan jäsen opiskelijakunnan hallitukseen, jonka kannanottoa tulee pyytää aina, kun se on tarkoituksenmukaista.

Lukuvuoden painotettavaa kokonaisuutta pyritään nostamaan esille yhtenäiskoulun arjessa useilla eri tavoilla. Oppilaat ja opiskelijat ovat ehdottaneet mm. seuraavia:

- puhutaan, miltä tuntuu, ja mietitään, miltä toisesta tuntuu 1. lk
- pidetään kokouksia ja keskustellaan asioista, kuunnellaan toisia 1. lk
- kaikki oppilaat saisivat käyttää kaikkia välituntialueita, isommat oppilaat saisivat tulla majoille auttamaan pienempiä 2. lk
- isompien puhelimen käyttöä rajoitettaisiin esim. puhelinparkilla 2. lk
- isommat auttaa pieniä esim. käsitöissä ja liikunnassa 2. lk
- oppilaiden mielipidettä pitäisi kysyä leikkipaikkoihin liittyvissä asioissa (kiipeilytelineestä on poistettu köysi, koska siihen tuli teräviä piikkejä, köysi halutaan takaisin) 2. lk
- yläkoulun puolella pitäisi kysyä, tarvitaanko siellä välituntivälinevarastoa, koska joskus esim. jalkapalloa on haettu alakoulun puolelta 2. lk
- puhelimen käytössä pitäisi olla yhteiset säännöt alakoulussa ja yläkoulussa 3. lk
- kerhotoimintaa 3. lk
- isojen pitäisi ottaa huomioon pienemmät paremmin 3. lk
- ylä- ja alakoulun yhtenäinen välituntialue 6. lk
- ilmastointi kuntoon 6. lk
- viikoittain/kuukausittain kehu kaveria -päivä, jossa arvotaan jokaiselle kaveri, jota kehua 7. lk
- kaikki saavat vaikuttaa asioihin, kysytään oppilaiden mielipiteitä asioista 8. lk
- MOKO viikon pituisena ja oman koulun väellä (ei vierailijoita) 8. lk
- tiedon jakaminen mm. julisteilla: Miten voi vaikuttaa? Ihmisoikeudet; Tasa-arvo JUN
- Koululle voisi kutsua puhujia JUN
- Tutustumis-/opintoretkeä henkilöihin ja paikkoihin JUN
- Eri kulttuureihin tutustuminen JUN
- Ei syrjitä JUN
- Koulussa opiskellaan enemmän myös käytännön asioita, esim. miten lasku maksetaan JUN
- Suurissa päätöksissä äänestys: kaikkien ääni samanarvoinen JUN
- opettajien ja opiskelijoiden välinen avoin keskustelu SEN
- sääntöjen ja ohjeiden noudattaminen, kaikki opettajat vaativat samojen ohjeiden noudattamista SEN
- retkien suunnitteluun opiskelijat mukaan esim. kyselyn avulla ABI
- turvallinen keskusteluilmapiiiri opettajan oman esimerkin voimalla ABI
- inhimillisyyden korostaminen ABI
- empatiakasvatusta yläkoululaisille ABI

Kuhmoisten kunnan strategian kolmea keskeistä arvoa yhtenäiskoulun väki on pohtinut seuraavasti:

Palveluhenkisyys

Koulun arjessa oppilaiden ja opiskelijoiden etu ja hyvinvointi ovat ensisijaisia. Yhteistyötä tehdään kotien ja muiden toimijoiden (toimialat, kolmas sektori) kanssa matalalla kynnyksellä. Koulu toimii aktiivisena osapuolena.

Yhteisöllisyys

Pienessä koulussa ja kunnassa yhteisöllisyyden toteuttaminen on ketterää. Korostetaan avoimuutta toiminnassa. Oppilaat ja opiskelijat ovat mukana eri asioiden suunnittelussa. Järjestetään mahdollisuuksia huoltajien ja myös muiden kuntalaisten osallistua koulun toimintaan. Koululla on halu olla osa kuntayhteisöä, mutta toivottavaa olisi nähdä muiden haluavan samaa. Pyritään lisäämään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Rohkeus

Avoimessa ja sallivassa ilmapiirissä uskalletaan sanoa ääneen ajatuksia. Pienessä yksikössä yksilöllä on enemmän vaikutusta kuin suuressa yksikössä. Hyödynnämme ja kokeilemme rohkeasti uutta tietoa, asiantuntijuutta, työtapoja ja teknologiaa opetuksen tukena. Olemme rohkeita osallistumaan erilaisiin hyödyllisiin hankkeisiin.

Jokaiselle strategiatavoitteelle yhtenäiskoulun henkilöstö on suunnitellut toimenpiteitä, joilla tavoitteen toteutumista edistetään.

Kuhmoinen on ollut vuosina 2021—2023 Juupajoen, Mänttä-Vilppulan ja Ruoveden kanssa Oikeus oppia - yhteishankkeessa, jossa on pyritty kehittämään oppimisen tukea ja inklusiota esi- ja perusopetuksessa. Lukuvuonna 2023—2024 teemaksi on sovittu *Rohkeasti, luovasti ja yhdessä — arki haltuun yleisen tuen keinoin*. Hankkeessa on tuotettu opettajille Tuen käsikirja. Erityisesti teemoista 1) Käyttäytymisodotukset ja sopimukset, säännöt, seuraamukset, 2) Rutiinit ja aikataulut, 3) Struktuurit ja muutokset, 4) Ohjeiden antaminen, 5) Siirtymät ja 6) Palaute on laadittu konkreettisia toimintamalleja opettajien käyttöön.

TAVOITTEET JA PAINOPISTEALUEET

Kuhmoisten yhtenäiskoulussa oppilaita (jolla tarkoitetaan niin esikoululaisia, perusopetuksen oppilaita kuin lukion opiskelijoitakin) kannustetaan oppimiseen ja pitkäjänteiseen työntekoon. Heitä ohjataan siihen, että työhön pitää syventyä, oppimisessa tarvitaan ponnistelua ja työt tehdään loppuun. Yhdessä pyritään luomaan ilmapiiri, jossa oppilas rohkaistuu yrittämään ja oppimaan myös virheistä. Oppilaat kohdataan yksilöinä ja heille räätälöidään tarvittaessa yksilöllisiä oppimissuunnitelmia.

Koulussa käydään vuoropuhelua henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Omaan osaamista jaetaan muille ja vastaavasti muilta opitaan. Yhteisopettajuuden työtapoja hyödynnetään yhteisen oppimispolun rakentamisessa. Koulun toimintakulttuuria rakennetaan yhdessä ja yhteistyössä. Oppilaat osallistuvat oman luokkansa ja kouluyhteisön päätöksiin kehitystasonsa mukaisesti. Koulun oppilaskunta osallistetaan yhteisiä päätöksiä tehdessä. Oppilaskunta voi myös koota oppilaiden ajatuksia ja toiveita ennen päätöksen tekoa. Opettajat ja muu henkilöstö suunnittelevat koulutyötä ja etenkin monialaisia oppimiskokonaisuuksia oppilaiden kanssa yhdessä.

Uusi koulurakennus, jossa opiskelevat oppilaat 4. luokasta alkaen, antaa aiempaa paremmat mahdollisuudet toteuttaa nykyaikaista opetusta. Opetussuunnitelmien mukaan oppimisympäristöjen tulee tukea yksilön ja yhteisön kasvua, oppimista ja vuorovaikutusta. Nyt käytössä olevat tilat edistävät varsin hyvin osallis-

tumista ja yhteisöllisyyttä. Suunnittelun alkuvaiheissa pohdimme muoti-ilmiöksi nousseiden avoimien oppimisympäristöjen ja perinteisten luokkatilojen hyviä ja huonoja puolia. Päädyimme varsin hyvään kompromissiin: jokaisella oppilaalla ja opiskelijalla on kotiluokka, jossa suurin osa päivän oppitunneista pidetään. Usein vain taide- ja taitoaineiden sekä luonnontieteen oppitunneilla opiskellaan toisaalla. Tämä rauhoittaa koulun arkea, kun oppilaiden ei tarvitse jokaisen välitunnin jälkeen siirtyä toiseen tilaan. Tilanteesta hyötyvät erityisesti sellaiset, joilla on haasteita hahmottamisessa, aistiherkkydessä, toiminnanohjauksessa tai ohjeiden noudattamisessa. Ratkaisu on aiheuttanut henkilökunnalle hieman lisäliikuntaa, mutta se on sopeutunut asiaan varsin hyvin ja korostammehan muutenkin *Liikkuvan koulun* ja *Liikkuvan opiskelun* ajatuksia. Kotiluokissa on lasiseinä tai ainakin lasiovi — siis hyvä näkyvyys — oppimisaulaan, jota voidaan hyödyntää oppitunneilla. Lisäksi suuressa osassa luokkia on mahdollisuus avata luokkien väliseinä ja toimia yhdessä naapuriluokan kanssa. Tätä toivotaan opettajien hyödyntävän. Rakennuksen sydämenä toimii koulu-ruokaravintola *Sapuskala* sekä vieressä oleva monitoimitila, joka on mm. lukiolaisten käytössä hyppytunneilla. Vieressä on kätevästi myös kotitalousluokan kabinetti. Ratkaisulla tarjotaan tiloja koulun lisäksi nuoris-, kulttuuri-, liikunta-, järjestö- ja kansalaistoiminnan eri ryhmille. Tavoitteena on tilojen tehokas käyttö kaikkina viikonpäivinä aamun ensimmäisistä tunneista illan viimeisiin kokoontumisiin. Helpotusta arjen sujumiseen on tuonut myös opiskeluhuollon ja hallinnon tilojen läheisyys osana rakennusta, jossa suurin osa yhtenäiskoulun väestä päivittäin työskentelee.

Koulussa oppilaita rohkaistaan tunnistamaan omat vahvuudet ja mahdollisuudet. Korostetaan, että samanarvoisuus ei merkitse samanlaisuutta. Oppilaita rohkaistaan kohtaamaan maailman moninaisuus avoimesti ja uteliaasti.

Nykyisten opetussuunnitelmien mukaan opiskelevat kaikki esi- ja perusopetuksen oppilaat. Yhtenä johtavana ajatuksena näissä OPSeissa on toimintatapa: oppilas vastaa entistä enemmän omasta oppimisestaan, ja opettaja toimii työskentelyn ohjaajana ja tukijana. Oppisisältöjen lisäksi painotamme taitoja ja vuorovaikutteista työskentelyä. Lukion kaikki vuosiluokat opiskelevat uuden opetussuunnitelman LOPS2021 mukaan. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan omaa paikallista opetussuunnitelmaa.

Perusopetuksen sekä lukion opetussuunnitelmassa korostuu oppiaineiden opetuksessa laaja-alainen osaaminen, joka rakentuu eri näkökulmista. Vastaavat asiat löytyvät esiopetuksen opetussuunnitelmasta. Opiskelu, työelämä sekä aktiivinen kansalaisuus edellyttävät eri tiedon- ja taidonalojen hallintaa ja myös niitä yhdistävää osaamista. Jokainen oppiaine edistää osaltaan laaja-alaisen osaamisen taitoja.

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on edistää oppimista. Lähtökohtana on, että oppilaat ymmärtävät, mitä heidän on tarkoitus oppia ja miten oppimista arvioidaan. Arvioinnilla oppilasta kannustetaan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkoituksenmukaisten työskentelytapojen valintaan. Opintojen aikainen arviointi ja palautteen antaminen ovat osa oppilaan ja opettajan välistä vuorovaikutusta. Palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ohjaavat oppilasta tarkentamaan asetettuja tavoitteita ja kehittämään työskentelyään tavoitteiden suuntaisesti. Perusopetuksen opetussuunnitelman arviointia koskeva luku on kokonaan uudistettu. Elokuusta 2023 alkaen noudatetaan 6. luokan arvioinnissa valtakunnallisia yksilöityjä kriteerejä, joihin on tehty paikalliset täydennykset.

Lukuvuoden 2023—2024 kehittämistavoitteet:

Edeltävän lukuvuoden toiminnan arvioinnin perustella kehittämiskohteiksi lukuvuodelle 2023—2024 on valittu

1. tasapuolinen kohtelu (mm. yhteisten sääntöjen noudattamisessa)
2. kiireetön ilmapiiri
3. positiivinen vuorovaikutus.

Näiden käytännön toteuttamiseksi oppilaat ja opiskelijat ovat ideoineet mm. seuraavia:

Tasapuolinen kohtelu (mm. yhteisten sääntöjen noudattamisessa)

- kaikki noudattavat sääntöjä, otetaan vuorotellen huomioon eri luokkakavereiden ehdotuksia 1. lk
- välillä saisi valita itse paikat luokassa 4.—5. lk
- opettaja ei mieti, että onko oppilas tyttö vai poika 4.—5. lk
- kaikkia lohdutetaan, oli hän hyvä kaveri vai ei 4.—5. lk
- kovemmat rangaistukset, jälki-istuntoja helpommin 4.—5. lk
- ei pahoja rangaistuksia ja jälki-istuntoja ei tule niin helposti 4.—5. lk
- alakoulun toive on, että saisi olla välkillä myös yläkoulun pihalla 4.—5. lk
- saisi katsoa puhelinta aina tunneilla 4.—5. lk
- tervehditään kaikkia ja avataan ovi toisille 4.—5. lk
- opet pitää kännykät poissa 6. lk
- arvotaan parit 6. lk
- uusi istumajärjestys parin viikon välein 6. lk
- 6. luokalle kännykkävälkkä, koska yläkoululaisetkin saavat 6. lk
- sateenkaarilippuja luokkiin 7. lk
- pieniä julisteita (vähän tekstiä) eri vähemmistöistä koulun seinille 7. lk
- rahankäytön opettelupäivä/-tunti 7. lk
- kaikkia kunnioitetaan 8. lk
- kaikkien kohtelemisen niin kuin haluaisi itseään kohdeltavan 8. lk
- opiskelijoiden osallistaminen yhteisiin keskusteluihin SEN
- kohdellaan kaikkia ystävällisesti SEN
- järjestetään yhteisiä tapahtumia SEN
- opettajat entistä enemmän kiinnittäisivät huomiota tasavertaiseen kohteluun (esim. järjestyssääntöjen rikkominen) ABI

Kiireetön ilmapiiri

- paljon naurua ja leikkiä; ei juosta, ettei tule kiire 0. lk
- ei ole kiireen tuntua ja aikuisilla on aikaa lapsille; jonoon on kiire kellon soidessa ja ruokalassa on kiire syödä, kun kello soi, jos haluaa nopeasti ulos; ratkaisu: lähdetään ajoissa 1. lk
- aikuisilta poistettaisiin yksi turha asia, niin aikaa riittäisi tärkeisiin asioihin 2. lk
- pitää keksiä lyhyempiä koulureittejä, koululaisille kahvi-/teetaut, viimeiset tunnit voisivat loppua hieman aiemmin, unimaskit kuuntelutunneille, opettajat syömään aiemmin, välkkävalvojat aiemmin syömään, pidemmät välitunnit 3. lk
- haastavampi kiipeilyteline pihalle 4.—5. lk
- trampoliini pihalle 4.—5. lk
- pidemmät välitunnit 4.—5. lk
- kerran kuussa herkkupäivä ja elokuvapäivä 4.—5. lk
- lelopäivä 4.—5. lk
- hämähäkikokeinu pihalle 4.—5. lk
- ei niin paljon läksyjä, perjantaisin ei tulisi läksyjä 4.—5. lk
- robotti, joka tekee kaiken kaikkien puolesta 4.—5. lk
- ei tarvitsisi herätä niin aikaisin 4.—5. lk
- koulu alkaisi vasta kymmeneltä 4.—5. lk
- jokaisen luokan nurkkaan lukunurkkaus patjoineen 4.—5. lk
- luokkien vaihto oppitunnilta toiselle joskus ongelma (etenkin yläkoulu) 6. lk

- jos saisi kuunnella musiikkia kuulokkeista, se voisi pitää oppilaat rauhallisempina 6. lk
- pidemmät välitunnit, etenkin 13—14 välissä 6. lk
- pieniä liikuntatuokioita 6. lk
- välillä leppoisempia päiviä oman luokan kesken 6. lk
- teemapäivä, jolloin ei kiire mihinkään; oppilaat saavat itse ideoida kiireettömän koulupäivän 7. lk
- retki, jonka ideana on, että oppilaat saavat itse rakentaa aikataulun kiireettömäksi niin, että kukin saa mennä omaan tahtiin eri aktiviteetteihin 7. lk
- ei haittaa, jos vähän myöhästyy 8. lk
- koesuman purkaminen lomien alla 8. lk
- ei sanakokeita tai muitakaan pienempiä kokeita alle viikon varoitusajalla 9. lk
- omat lepohuoneet ylä- ja alakoululle ValmO
- isot liukumäet ValmO
- enemmän rauhallisia työskentelytiloja lukiolaisille SEN
- kunnioitetaan toisen miettimisaikaa, ”ei kiljuta, jos toinen lagaa” SEN

Positiivinen vuorovaikutus

- autetaan ja lohdutetaan toisia, puhutaan ystävällisesti kaikille 1. lk
- autetaan toisia 2. lk
- hyvää jälkiruokaa ja sämpylöitä useammin → parempi mieli 3. lk
- pelitunnit, uimaretket 3. lk
- päivän aluksi läpyt, kättelyt, halaukset, nyrkit 3. lk
- ei niin pahoja Wilma-merkintöjä 4.—5. lk
- positiivinen vuorovaikutus -viikko: arvotaan joka päivälle jokin pieni tehtävä, jonka kaikki toteuttavat, esim. auta kaveria, tervehdi henkilökuntaa, kehu kaveria tms. 7. lk
- äänestäminen koulun arkeen: esim. äänestä paras kaveri, äänestä luokan menestyjä, äänestetään luokassa kaikille jokin arvonimi 7. lk
- ryhmätöitä oman luokan kesken tai yläluokkien kesken (alakoulu erikseen) 8. lk
- puhutaan nätisti, ei kiusata 8. lk
- kummiluokkatoiminta 8. lk
- vessoihin ilmanraikastimet ValmO
- enemmän ryhmätyöskentelyä ja niissä ryhmien sekoittamista SEN
- pyritään kohtelemaan toisia positiivisesti, vaikka itsellä olisi huono päivä SEN

Opettajat ja muu henkilökunta suunnittelevat yhdessä oppilaiden kanssa oppitunneille, välitunneille, ruokailuun ja yhteisiin tapahtumiin toimintaa edellä olevien ideoiden pohjalta. Koulun yhteisöllinen opiskelu-huoltoryhmä seuraa asioiden kehittymistä ja suunnittelee tarvittaessa toimia asioiden edistämiseksi.

Koululla on varautumissuunnitelma, jota hyödynnetään, mikäli koronatilanne heikkenee. Arjessa pyritään hyödyntämään aiempina vuosina opittuja hyviä käytänteitä, jotta kaikkien olisi turvallista ja terveellistä opiskella ja työskennellä koulussa.

Lukion aloitti syyslukukaudella 13 opiskelijaa, joista 7 ratsastuslinjalla. Lukion markkinointia tehdään edelleen aktiivisesti (sosiaalinen media, lehdet, julkaisut, tutustumiset, messut ym.), jotta taataan lukioon riittävä opiskelijamäärä tulevaisuudessakin. Yhtenäiskoulu tarjoaa lukion uusille opiskelijoille ilmaisen ajokorttikoulutuksen. Lukuvuoden 2023—2024 aikana aloitetaan yhteistyö *Finest Future* -organisaation kanssa ja tarjotaan ulkomaalaisille opiskelijoille mahdollisuus opiskella lukiossamme. Nämä ovat opiskelleet suomen kieltä kotimaassaan niin, että heillä on mahdollisuus aloittaa opinnot suomenkielisessä opetuksessa.

Koulun hyvinvointitiimi on laatinut hyvinvoinnin vuosikellon, jota toteutetaan kuukausittaisten teemojen mukaan. Muun muassa elokuussa teemana on yhteisöllisyys, joulukuussa kaveritaidot ja huhtikuussa turva-verkko. Alaluokilla luokanopettajat vastaavat teemojen käsittelystä, yläluokilla kullekin aiheelle on valittu oppiaine/oppiaineet, joiden opettajat vastaavat aiheen käsittelystä oppilaiden kanssa.

KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ

Kuhmoisten yhtenäiskoulussa tehdään yhteistyötä huoltajien ja ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Vuoro-vaikutuksessa korostuu avoimuus ja dialogisuus.

Kotiväenillat

Yhtenäiskoulun yhteinen kotiväenilta järjestetään 12.9.2023, luokittaiset kokoontumiset ennen ja jälkeen yhteisen osuuden. Yhteisen osuuden teemana on *Hyvää mieltä perheen arkeen*, ja tilaisuuteen saamme kaksi puhujaa Jyväskylän yliopistosta. Tarvittaessa opettajat järjestävät muitakin kokoontumisia mm. luokkaretkiasioiden tiimoilta.

Henkilökohtaiset huoltajatapaamiset

- HOJKS (tavoite- ja arviointikeskustelut)
- arviointikeskustelut 1., 3. ja 7. luokan oppilaan ja huoltajien kanssa
- keskustelutilaisuudet (ns. kotiväenvartit) esikoululaisten, 5.- ja 9.-luokkalaisten, junioreiden sekä uusien oppilaiden huoltajien kanssa
- opiskeluhuollolliset tapaamiset.

KOULUSSA JA KOULUN ULKOPUOLELLA ANNETTAVA OPETUS

Yhtenäiskoulun esiopetuksessa annetaan opetussuunnitelman mukaista opetusta 20 tuntia viikossa ja perusopetuksessa yhteensä 228 tuntia viikossa. Valinnaisaineet sekä osa muista aineista opetetaan pienryhmäopetuksena, samanaikaisopetuksena tai joustavissa ryhmissä (pääasiassa äidinkieliessä ja kirjallisuudessa, vieraassa kielessä, matematiikassa ja käsityössä). Tämän lisäksi annetaan 76 tuntia viikossa erityisopetusta, joka toteutetaan pienryhmäopetuksena, henkilökohtaisena tukena sekä samanaikaisopetuksena eli kaksi opettajaa yhdessä opetusryhmässä. Tukiopetusta järjestetään tarpeen mukaan. Perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää, ja sitä annetaan 6—10-vuotiaille 900 tuntia ja tätä vanhemmille oppilaille vähintään 1 000 tuntia. Esi- ja perusopetuksen tuntikehyks lukuvuodelle 2023—2024 on 416 vuosiviikkotuntia. Lukion tuntikehyksestä, joka on 165 vuosiviikkotuntia, käytetään opetukseen 113 tuntia viikossa.

Lukuvuotena 2023—2024 opetusta annetaan 188 päivänä (itsenäisyyspäivä ja vapunpäivä keskiviikkona). Koulu alkaa kello 8.00, perusopetuksen oppilaille sekä esiopetuksessa pääsääntöisesti kello 8.45 ja päättyy kello 15.00 mennessä, lukiossa kello 16.30 mennessä. Lukiolaisten hevosenhoidon ja ratsastuksen sekä teemaattisten opintojen (mm. liikennekasvatus) opetusta voidaan järjestää myös iltaisin tai viikonloppuisin. Esiopetusta järjestetään viitenä päivänä viikossa neljä tuntia kerrallaan.

Syyslukukausi ke 9.8. – pe 22.12.2023
 Syysloma ma 16.10. – pe 20.10.2023 (vko 42)
 Itsenäisyyspäivä vapaa ke 6.12.2023
 Joululoma la 23.12.2023 – su 7.1.2024

Kevätlukukausi ma 8.1. – la 1.6.2024
 Talviloma ma 26.2. – pe 1.3.2024 (vko 9)
 Pääsiäisvapaa pe 29.3. – ma 1.4.2024
 Vappuvapaa ke 1.5.2024
 Helatorstailoma to 9.5.2024 – su 12.5.2024

Oppitunnit

Perusopetusasetuksen mukaan opetukseen tulee käyttää tuntia kohti vähintään 45 minuuttia. Lukiossa oppitunnit ovat pääsääntöisesti 75 minuutin mittaisia.

OPPITUNTIEN KELLONAJAT

LUOKAT 0 - 6	LUOKAT 7 - 9	LUKIO
	8.00 - 8.45	8.00 - 8.45
8.45 - 9.30	8.45 - 9.30	
9.45 - 10.30	9.45 - 10.30	9.00 - 10.15
ruokailu		
11.10 - 11.55	10.45 - 11.30	10.30 - 11.45
läksyparkki/välkkäri-toiminta/kerho	ruokailu läksyparkki/välkkäri-toiminta/kerho	ruokailu
12.25 - 13.10	12.25 - 13.10	
13.15 - 14.00	13.15 - 14.00	12.30 - 13.45
välipala	välipala	välipala
14.15 - 15.00	14.15 - 15.00	14.00 - 15.15
	15.05 - 15.50	
		15.15 - 16.30

Välitunnit

Välitunnit vietetään pääsääntöisesti ulkona välituntialueella, lukiolaisten on mahdollista olla sisällä. Välituntialueiden kuvat löytyvät ilmoitustauluilta. Poistuminen koulualueelta välituntien aikana on ilman opettajan lupaa perusopetuksen oppilailta kielletty. Jos oppilaalla on hoidettavana omia tai perheen asioita esimerkiksi kylällä, on siitä toimitettava kirjallinen lupapyyntö esimerkiksi Wilman välityksellä. Luvan antaa luokanopettaja/-valvoja. Koulun alueelta poistumisesta tulee aina ilmoittaa välituntivalvojalle etukäteen. Pitkän välituntin aikana järjestetään välkkäritoimintaa, läksyparkkimahdollisuus sekä erilaista kerho- ja harrastetoimintaa.

Valvonnat

Opettajat vastaavat valvonnasta. Koulunkäynninohjaajat avustavat välituntivalvonnassa seuraamalla oppilaskuljetusten sujuvuutta ja huolehtimalla kuljetusta odottavista oppilaista pääasiassa luokilla 0–6. Ohjaajat valvovat myös läksyparkkia ja toimivat välituntivalvojina. Odotuksen aikana oppilaille osoitetaan koululta tila, jota he voivat käyttää. Oppilaan tulee ilmoittautua odotustuntin alkaessa ohjaajalle.

Edellä olevilla järjestelyillä ja laadukkaalla perusopetuksella taataan oppilaille turvallinen kouluympäristö ja mahdollisuus menestykselliseen koulutyöhön.

Ruokailu ja välipala

Ruokailussa noudatetaan hyviä ruokailutapoja ja toivotaan, että syötäisiin kaikkia ruokia makutottumusten kasvattamiseksi. Erityisistä (esim. vaikea allergia) erityisruokavalio on mahdollinen, tällöin tulee olla yhteydessä kouluterveydenhoitajaan. Kaikki oppilaat osallistuvat ruokailuun, ja kaikille ruokailijoille on tarjolla vapaasti otettava kasvisruokavaihtoehto.

On tärkeää, että oppilas syö kotona ennen koulupäivän alkua riittävän aamupalan. Limsoja, energiajuomia, sipsejä, makeisia yms. ei tuoda kouluun.

Kuhmoisten yhtenäiskoululle on myönnetty Kouluruokadiplomi®. Se on kouluille myönnettävä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävä kouluruokailun edistämisestä. Diplomi on osoitus siitä, että koulussa huolehditaan kouluruokailulle asetettujen ravitsemus-, terveys- ja tapakasvatus tavoitteiden toteutumisesta. Diplomi kertoo myös hyvästä yhteistyöstä. Diplomin myöntämisestä vastaa Ammattikeittiöosaajat ry. Diplomin tavoitteena on kohottaa kouluruokailun arvostusta ja nostaa se näkyväksi osaksi koko koulun yhteistä toimintaa. Diplomin kysymyssarja antaa myös vinkkejä kouluruokailun toteuttamiseen ja kannustaa kehittämään parantamista edellyttäviä asioita.

Koulun ruokalassa on normaalitilanteissa myynnissä välipala käyttäen välipalapassia kello 13.45—14.15. Jos lukiolaisella on oppitunteja kello 15.15 jälkeen ja koko päivän oppituntien määrä on vähintään viisi, on opiskelija oikeutettu ilmaiseen välipalaan. Ruokalassa on nimilista, johon on merkitty viikoittain ilmaiseen välipalaan oikeutetut opiskelijat.

Opetuksen maksuttomuus

Esi- ja perusopetus ovat jo pitkään olleet maksuttomia. Oppivelvollisuuslaki muutti lukion käytänteitä. Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia. Maksuttomia eivät kuitenkaan ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä. Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista voidaan periä kohtuullisia maksuja. Opetuksen järjestäjän ei tarvitse järjestää koulukuljetusta, vaan yli 7 km koulumatkoista opiskelija voi anoa Kelalta koulumatkatukea. Maksuttomuus ei koske niitä abeja, jotka ovat aloittaneet lukio-opinnot ennen vuotta 2021.

Tapahtumakalenteri

Vuosikelloon on kirjattu suunnitelmassa olevia tapahtumia. Näihin tietoihin voi tulla muutoksia. Tarkemmat ajankohdat ja päivitykset julkaistaan koulun nettisivuilla sekä Wilman tiedotteina ja viesteinä.

VUOSIKELLO 2023—2024

ELOKUU

ma 7.8. ja ti 9.8. henkilökunnan suunnittelupäivät (veso)

ke 9.8. lukuvuosi alkaa

pe 18.8. LI03-ryhmän melontaretki Päijälässä

ke 23.8. — la 26.8. lukion opiskelijoita Euroopan parlamentin kesäleirillä (EPAS-hanke) Virossa

la 26.8. kerhotoiminta KuHa-23-messuilla

to 31.8. — pe 1.9. lukio-
laisten ryhmäytyminen Velisjärvellä

to 31.8. ja pe 1.9. koulu-
kuvaus

yhteiskuntaopin ryhmän tutustuminen Pirkanmaan käräjäoikeuteen elo—
syyskuussa

kerhot alkavat elo—syys-
kuussa

poistumisharjoitus elo—
syyskuussa

SYYSKUU

ti 5.9. ÄI09/S209-ryhmän opintoretki Keski-suomalaisen toimitukseen Jyväskylään

to 7.9. retki Isojärvelle 2. ja 3. lk

pe 8.9. LI01- ja GE04-ryhmien Isojärven luontoretki

ma 11.9. — pe 15.9. TET-viikko 9. lk

yo-kokeet: **ma 11.9.** äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaito, **ke 13.9.** PS, FY, BI, **pe 15.9.** A-venäjä, **ma 18.9.** B1-ruotsi, **ti 19.9.** matematiikka, **to 21.9.** YH, KE, GE, TE, **pe 22.9.** äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaito, **ma 25.9.** B3-ranska

ti 12.9. kotiväenilta yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa

to 14.9. kutsunnat koululla

pe 15.9. Laulun aarre - laulukilpailu Tampereella (finaali 28.—29.9.)

ma 18.9. — pe 22.9. TET-viikko 8. lk

pe 22.9. Jämsän 4H:n järjestämä retki Isojärvelle 4.—5. ja 6. lk

pe 29.9. 2. periodi alkaa

pe 29.9. Kodin ja koulun päivä, kirjakerpputori

LOKAKUU

pe 13.10. liikuntapäivä

ma 16.10. — pe 20.10. syysloma

ma 23.10. — pe 27.10. Finest Future -opiskelijoiden haku aika lukioon

to 26.10. lukion uusintakoe

ma 30.10. — pe 3.11. Jämsän seudun 2. asteen opettajien vaihtopäivät

ti 31.10. opintoretki Heurekaan (STEK) 4.—5. lk

HOJKSien laadinta ja päivitys lokakuun loppuun mennessä

MARRASKUU

su 5.11. — to 9.11. ranskan ja kuvataiteen ryhmän opintoretki Nizzaan

ke 8.11. Taidetestaajat (8. lk) Ahaa-teatterissa

to 9.11. syksyn yo-tulokset

pe 17.11. Evita-musikaali Jyväskylässä 9. lk ja JUN

ti 21.11. taikuriesitys

ma 27.11. mennessä kevään yo-kirjoitusten ilmoittautumiset koululle (syksyllä kirjoittaneilla päivä on **pe 1.12.**)

ti 28.11. 3. periodi alkaa

JOULUKUU

pe 1.12. lukion fysiikan opiskelijoiden opintoretki Hervannan kampukselle Tampereelle

ke 6.12. itsenäisyyspäivä-vapaa

to 7.12. — pe 8.12. MOKO-teemapäivät

to 14.12. lukion uusintakoe

to 21.12. kauneimmat joululaulut ja jouluevankeliumi

pe 22.12. syyslukukausi päättyy

joulusauna Kopolassa 0. lk

arviointikeskustelut 1., 3. ja 7. lk joululomaan mennessä (tarvittaessa ykkösillä vasta tammikuun loppuun mennessä)

la 23.12.— su 7.1. joululoma

TAMMIKUU	HELMIKUU	MAALISKUU	HUHTIKUU	TOUKO—KESÄKUU
<p>ma 8.1. kevätlukukausi alkaa</p> <p>ma 8.1. — pe 12.1. Poliittikkaviikko, Nuorten vaalit</p> <p>yhteishakuilta 9. lk</p>	<p>ma 5.2. 4. periodi alkaa</p> <p>to 8.2. penkkarit</p> <p>pe 9.2. vanhojenpäivä</p> <p>to 22.2. lukion uusintakoe</p> <p>ma 26.2. — pe 1.3. talviloma</p> <p>opintomatka Jyväskylä Sinfonian kenraaliharjoituksiin 4.—5. lk</p> <p>yhteishaku 9. lk helmi—maaliskuussa</p> <p>liikuntapäivä helmi—maaliskuussa, mahdollisesti laskettelureissu Himokseen</p>	<p>ke 6.3. liikuntapäivä, hiihtokilpailut</p> <p>ma 11.3. — pe 15.3. TET-viikko 9. lk</p> <p>yo-kokeet: ti 12.3. äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaito, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, to 14.3. B3-kieli, pe 15.3. äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaito, ma 18.3. A-kieli, ke 20.3. matematiikka, pe 22.3. UE/UO/ET, YH, KE, GE, TE, ma 25.3. B1-ruotsi, ke 27.3. PS, FF, HI, FY, BI</p> <p>pe 29.3. — ma 1.4. pääsiäisvapaa</p> <p>eduskuntavierailu 9. lk + lukiolaisia maaliskuussa</p> <p>mahdollinen vierailu Serlachius-museoihin Mänttään keväällä 4.—5. lk</p>	<p>pe 5.4. 5. periodi alkaa</p> <p>ma 15.4. — pe 19.4. lukion korkeakouluviikko</p> <p>ke 17.4. — to 18.4. MOKO-teemapäivät</p> <p>to 25.4. lukion uusintakoe</p> <p>opintoretki Korkeasareen 3.—5. lk</p> <p>opintoretki johonkin Euroopan maahan ABIT</p> <p>HOJKSien arviointi huhtikuun loppuun mennessä, samoin 2.- ja 6.-luokkalaisten erityisen tuen oppilaiden ped. selvitykset</p>	<p>ke 1.5. vappuvapaa</p> <p>to 9.5. — pe 10.5. helatorstailoma</p> <p>ti 14.5. Yrityskylä ja yritysperäiset vierailut Tamperelle 6. ja 9. lk</p> <p>ke 29.5. mennessä syksyn yo-kirjoitusten ilmoittautumiset koululle</p> <p>to 30.5. alakoulun kevätjuhla</p> <p>la 1.6. lukuvuosi päättyy</p> <p>ma 10.6. lukion uusintakoe</p> <p>Eurooppa-päivän tapahtuma</p> <p>talviturkinheittosauna Kopolassa 0. lk</p> <p>luokkaretki 6. lk</p> <p>leirikoulu Ahvenanmaalla 9. lk</p> <p>B106-ryhmän vierailu Jyväskylän yliopiston biologian laitokselle</p>

Työelämään tutustuminen

- asiantuntijoiden vierailut koululla
- huoltajien työpaikkoihin tutustuminen
- muut yritys- ja työpaikkavierailut.

Muu toiminta koulussa

- luokittaiset liikunta- ja luontoretket lähiseudun metsiin, puistoihin ym. liikunta- ja virkistysalueille
- luokittaiset kulttuuriretket, -tapahtumat ja vierailut: teatteri, konsertit, museot, kirjasto, elokuvat
- vierailijat koulussa eri opetusryhmien oppitunneilla
- 9.-luokkalaisten koulutuskokeilut ja tutustumiskäynnit lähiseudun ammatillisiin oppilaitoksiin sekä työ- ja elinkeinotoimistoon
- osallistuminen valtakunnallisiin tutkimuksiin
- seurakunnan päivänavaukset ja muu yhteistyö
  - nuorisotyönohjaaja Tiina Ampuja-Töyry
- yhteistyö sosiaalitoimen kanssa
  - koulukuraattori Teija Mäkelä
- yhteistyö nuorisotoimen kanssa
  - nuoriso-ohjaaja Satu Forsberg
- yhteistyö paikallisten urheiluseurojen kanssa

- liikunnanopettaja Tea Savio
- yhteistyö Gradian kanssa
  - opo Jari Räsänen
- oppilaskunnan ja/tai tukioppilaiden järjestämät tapahtumat.

Lukiolaisten itsenäiset ja etäsuoritukset

Valinnaiset opintojaksot, joihin on ilmoittautunut 1—2 opiskelijaa, opiskellaan tarkoituksenmukaista har-
kintaa käyttäen joko puoliksi lähiopetuksessa ja puoliksi itsenäisesti/etäopiskeluna tai kokonaan itsenäi-
sesti/etäopiskeluna. Opetus opintojaksoilla, joihin ilmoittautuu vähän opiskelijoita, voidaan järjestää vuo-
rovuosilukuna tai yhdysryhmiä muodostaen. Nämä on merkitty lukuvuoden jaksotussuunnitelmaan näky-
viin. Lukuvuonna 2023—2024 etä- tai itsenäisenä opiskeluna toteutetaan mm. osa venäjän ja uskonnon
opinnoista. Mikäli opiskelijalla on tarve suorittaa muita opintojaksoja esim. ylioppilaskirjoituksia varten,
opintoja voidaan järjestää myös itsenäisinä tai verkko-opintoina.

Yhteistyö muiden koulutuksen ja palveluiden järjestäjien kanssa

Jämsän ja Kuhmoisten koulutuspalveluilla on yhteinen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunni-
telman uudistamistyötä ohjaava työryhmä sekä toisen asteen johtoryhmä. Jämsän ja Kuhmoisten sivistys-
toimilla on voimassa oleva sopimus vaativan erityisen tuen oppilaiden opetuksen järjestämisestä Jämsän-
joen yhtenäiskoululla.

Opiskeluhuollon palveluista vastaa Pirkanmaan hyvinvointialue.

Lukiolaisten itsenäistä tai etäopiskelua varten ovat yhtenäiskoulun yhteistyökumppaneina mm. Tutor-
house, Otavia ja SnellmannEDU.

Kuhmoisten kunnan kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu lukuvuoden 2021—2022 aikana maakunnal-
lisena yhteistyönä.

Lukuvuoden 2023—2024 aloitamme yhteistyön Finest Future -organisaation kanssa ulkomaisten opiskeli-
joiden saamiseksi Kuhmoisten yhtenäiskouluun. Opintoihin hakeudutaan joko yhteishaussa tai jatkuvassa
haussa, ja hyväksyttävillä opiskelijoilla tulee olla riittävä suomen kielen taito.

EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET

Eheyttämisen tavoitteena on tehdä mahdolliseksi opiskeltavien asioiden välisten suhteiden ja keskinäisten
riippuvuuksien ymmärtäminen. Eheyttäminen auttaa oppilaita yhdistämään eri oppiaineiden tietoja ja tai-
toja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Tavoitteena
on, että oppilaat hahmottavat opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän, yhteisön ja yhteiskunnan
kannalta.

Opetus on pääsääntöisesti ainejakoista. Esi- ja alkuopetuksessa opetus on osittain eheytettyä. Ala- ja ylä-
koulussa sekä lukiossa tehdään oppiainerajat ylittäviä projekteja. Eheyttämisessä huomioidaan oppilaiden
tarpeet ja opetuksen tavoitteet. Näin ollen eheyttämisen tapa ja kesto voi vaihdella.

Eheyttämistä toteutetaan mm:

- rinnastamalla eli opiskelemalla samaa teemaa kahdessa tai useammassa oppiaineessa samanaikai-
sesti
- jaksottamalla eli järjestämällä samaan teemaan liittyvät asiat peräkkäin opiskeltaviksi

- toteuttamalla teemapäiviä, erilaisia tapahtumia, kampanjoita, opintokäyntejä ja leirikouluja
- suunnitteleamalla monialaisia, pitempikestoisia oppimiskokonaisuuksia, joiden toteuttamiseen osallistuu useampia oppiaineita ja joihin voi sisältyä edellä mainittuja ehyttämistapoja
- muodostamalla oppiaineista integroituja kokonaisuuksia
- kokonaisopetuksena, jossa kaikki opetus toteutetaan ehytettynä (alkuopetus)
- opiskellaan erilaisissa ja eri-ikäisten oppilaiden ryhmissä ja työskennellään eri aikuisten kanssa. Aikuinen voi olla myös koulun ulkopuolinen asiantuntija.
- yhdistetään koulun ulkopuolinen oppiminen koulutyöhön.

Osa oppiaineista ehytetään lukuvuoden aikana monialaiseksi oppimiskokonaisuudeksi. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien MOKO-päivät toteutetaan kolmessa osassa joului-, tammi- ja huhtikuussa. Teema liittyy lukuvuoden painotettavaan kokonaisuuteen *Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia*. Teemapäiviin osallistuvat esi- ja perusopetuksen oppilaat. Oppilaat osallistuvat myös niiden suunnitteluun. Lukion opiskelijat osallistuvat Keski-Suomen korkeakouluviikon aikana Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Jyväskylän yliopiston ja Humanistisen ammattikorkeakoulun tarjoamille kursseille, jotka voidaan tunnustaa lukio-opinnoiksi (1–2 opintopistettä).

PERUSOPETUKSEN TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2023—2024

KUHMOISTEN YHTENÄISKOULU TUNTIJAKO LUKUVUONNA 2023 - 2024

aine/luokka-aste	1	2	3	4	5	6	7	8	9
äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	5	4	3	4	3
englanti	1	1	2	2	3	2	2	2	3
ruotsi						2	2	1	1
matematiikka	3	3	4	4	4	4	3	4	4
ympäristöoppi	2	2	2	3	3	2			
biologia							1	1	1,5
maantieto							1	1	1,5
fysiikka							1	1,5	1
kemia							1	1,5	1
terveystieto							0,5	1,5	1
uskonto/elämäkatsomustieto	1	1	1	1	1	1	1	1	1
historia				2	2	1	2	2	
yhteiskuntaoppi				1	1	1			3
musiikki	1	1	1	1	1	1	2		
kuvataide	1	1	2	2	2	2	2		
käsityö	2	2	2	2	2	2	3	1	
liikunta	2	2	3	2	2	2	2	3	3
kotitalous							3	1	1
oppilaanohjaus							0,5	0,5	1
valinnaiset aineet						1		4	4
valinnainen kieli				2	2	2	2		
yhteensä viikkotunteja	20	20	22	25	26	25	30	30	30
minimi	20	20	22	24	25	25	29	29	30

LUKIOSSA TARJOTTAVAT OPINTOJAKSOT JA KURSSIT LUKUVUONNA 2023—2024

KUHMOISTEN YHTENÄISKOULUN LUKIO
OPINTOJAKSOTARJOTIN 2023 - 2024

JUNIORIT L23					SENIORIT L22					ABIT L21			tarjoamattomat ja jaksottamattomat	
1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi	1. periodi	2. periodi	3. periodi	4. periodi	5. periodi	1. periodi	2. periodi	3. periodi		
ÄI01 S201		ÄI02ÄI03 S202S203		ÄI04 S204	ÄI09*	ÄI05		ÄI06ÄI07	ÄI08	ÄI09* S209*	ÄI10 S210	ÄI11 S211		
		RU01RU02			RU03		RU04	RU05		RU06	RU07	RU09		
EN01EN02			RU08	EN03		EN04	EN05		EN06	EN07 2	EN07 1	EN10		
					VA04 SB04*		VA05	VA06 SB05*	SB06*	VA04		VA05 VA09		
					FB01 1 FC03 1	FB01 2 FC03 2	FB02 2 FC04 2	FB02 1 FC04 1		FC07*	FB01 2 FC03 2	FB01 2 FC03 2		
MA01 MB01	MA02	MA03	MA04	MA05	MA06	MA07	MA08	MA09		MA10	MA11	MA13		
	MB02 B I01	MB03 B I02B I03	MB05/MB07	MB04	MB08	MB09	MB05/MB07	MB10		MB10				
GE01H I01	FY01FY02		KE01KE02	FY03	GE03	GE04				FY07	FY08	FY09		
	PS01	FI01	PS02		FI02			PS04	PS05	KE06				
GE01H I01				HI02	HI03			HI04*		KE08				
			YH01						YH02	PS07	HI05	HI07		
	UE01						UE02	UE03*	YH03					
			ET01						YH04					UO01
	TE01						LI04	TE02	TE03	TE04				
LI01 2	LI01 1				LI03 1	LI03 1	LI03 1	LI02 2	LI02 1	LI03 1	LI03 1	LI03 1		
MU01 1	MU01 2							KU02 1	KU02 2					
KU01 2	KU01 1	KU02 1	KU02 2											
OP01 1		OP01 1		OP01 1				OP02 0,5	OP02 1	OP02 1		OP02 0,5		
HR07 1	HR07 1	HR07 1	HR08 1	HR08 2	HR07 1	HR07 1	HR07 1	HR08 1	HR08 2	HR07 1	HR07 1	HR07 1	TO01	TO02
AT01 1	AT01 1		AT01 1										TO03	TO04

- pakollinen
- valinnainen
- MU02 ja KU02: toinen pakollinen
- xxxx ei tarjota lukuvuositain
- xxxx verkko-opintoja
- xxxx ei toteudu, ellei saada lisää opiskelijoita
- toteutetaan puolikkaana

OPPILASMÄÄRÄT 20.9.2023

	Vuosiluokka													Yhteensä			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Valm.	JUN	SEN	ABI			
	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008		2007	2006	2005			
Kuhmoisten yhtenäiskoulu, esiopetus	7														7		
Kuhmoisten yhtenäiskoulu, alaluokat		15	14	14	9	8	14								74	81	
Kuhmoisten yhtenäiskoulu, yläluokat								16	15	13					44	44	125
Kuhmoisten yhtenäiskoulu, valmistava opetus											2				2	2	2
Kuhmoisten yhtenäiskoulu, lukio												12	12	15	39	39	39

ERITYISOPETUS

Erityisopetus auttaa lasta tai nuorta, jolla on joko tilapäisiä tai pysyviä oppimisvaikeuksia. Erityisopettaja antaa myös puheopetusta. Erityisopettaja voi työskennellä tarvittaessa yhdessä luokan- tai aineenopettajan kanssa samanaikaisesti luokassa opettaen.

Tavallisimmin opettaja huomaa vaikeudet koulutyössä, mutta myös kotiväen olisi hyvä kertoa opettajalle, jos arvelee lapsellansa olevan oppimisvaikeuksia.

TUKIOPETUS JA LÄKSYPARKKI

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiovetusta. Aloitteen tukiovetuksen antamisesta oppilaalle tekee ensisijaisesti opettaja, mutta myös oppilas ja kotiväki voi pyytää tukiovetusta.

Koululla toimii päivittäin kello 8.00—8.45 ja 11.55—12.25 valvottu läksyparkki, poikkeuksena tiistai, jolloin ei ole aamulla läksyparkkia. Oppilas voi tulla läksyparkkiin suorittamaan tehtäviään omasta aloitteestaan, opettajan ohjaamana/määräämänä tai huoltajan pyynnöstä.

LIIKUNNAN OPETUS

Oppilaiden liikuntatunnit järjestetään opetussuunnitelman mukaan vuodenajat huomioiden. Oppilailla tulee olla asianmukainen vaatetus liikuntatunneilla. Myös kotona kannattaa muistuttaa peseytymisen tärkeydestä liikuntatuntien jälkeen. Koululla on lainattavissa liikuntavälineitä.

Liikunnanopetuksessa järjestetään myös uimaopetusta uimahallissa. Oppilaat osallistuvat liikunnanopettajan näkemyksen mukaisesti erilaisiin kilpailuihin ja liikuntatapahtumiin. Kuljetus hoidetaan linja-autolla tai henkilöautolla.

OPISKELUHUOLTO

Koulukohtaista opiskeluhuoltotyötä tehdään yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä, jossa suunnitellaan koko koulun yhteistä toimintaa ja oppimisympäristön hyvinvointia. Työhön kuuluu koko yhteisön, yksittäisten luokkien ja ryhmien hyvinvoinnin kehittäminen, seuraaminen ja arviointi. Työssä pyritään edistämään oppimisympäristön terveellisyttä, turvallisuutta, sosiaalista vastuullisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllisessä opiskeluhuollossa voidaan käsitellä esim. järjestyssääntöjä, turvallisuuteen liittyviä asioita, opiskeluhuollon palveluista tiedottamista, opiskeluhuollon toimivuuden arviointia, hyvinvointiin liittyviä hankkeita ja teemapäiviä. Opiskeluhuoltoryhmä koordinoi yhteiseen hyvinvointiin liittyvää työtä, jota toteuttaa koko kouluyhteisö.

Yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön tavoitteena on antaa kaikille — oppilaille, huoltajille, yhteistyötahoille ja henkilöstölle — mahdollisuus vaikuttaa opiskeluhuollolliseen toimintaan. Yleisiä asioita opiskeluhuoltoryhmän käsiteltäväksi voi tuoda koulun henkilökunta, oppilas tai hänen huoltajansa tai joku muu yhteistyötaho ottamalla yhteyttä opiskeluhuoltoryhmään kuuluvaan henkilöön. Opiskeluhuoltoryhmä kokoontuu 3—5 kertaa lukuvuodessa käsittelemään koulun yhteisiä asioita. Kokouksista laaditaan muistiot.

Kuhmoisten yhtenäiskoulun yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän ydinkokoonpanossa ovat rehtori, koulupsykologi, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, koululääkäri, apulaisrehtori, opo, nuoriso-ohjaaja sekä oppilaskunnan ja huoltajien edustajat. Opiskeluhooltoryhmän kokouksiin voidaan kutsua myös muita asiantuntijoita tai yhteistyötahoja. Ryhmän kokoonpano muuntuu joustavasti kulloisenkin tarpeen mukaan. Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa tehdään myös koulun tiimeissä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoillon perusajatuksena on huolehtia siitä, että oppilaan yksilölliset tarpeet oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyen tulevat koulussa huomioiduksi. Tavoitteena opiskeluhoillossa on yksilöllisten huolenaiheiden ja oppimisen esteiden ennaltaehkäisy sekä varhainen puuttuminen. Yksilölliseen opiskeluhoiltoon kuuluvat oppilaan käynnit terveydenhoitajan, kuraattorin tai koulupsykologin luona ja henkilökohtaiset keskustelut heidän kanssaan sekä yksittäisen oppilaan ympärille kootut opiskeluhoillolliset asiantuntijaryhmät.

Monialainen asiantuntijaryhmä (ATR) kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoillon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai opiskeluhoillon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsitte-lystä asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhoiltokertomus.

Koulussa toimii opiskeluhoiltoryhmien ohella **oppilaiden oppimisen tuen tarvetta** pohtiva pedagoginen ryhmä, johon kuuluvat rehtori, erityisopettajat sekä tarvittaessa opo, kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi ja/tai koulukuraattori. Ryhmä koordinoi monialaisessa yhteistyössä oppilaiden pedagogista tuen tarvetta yleisellä tasolla ja se kokoontuu tarvittaessa. Koulupsykologi, erityisopettaja ja/tai rehtori käsittelevät pedagogiset asiakirjat.

Opiskeluhoillon toimijat

Opinto-ohjaaja tekee yhteistyötä kodin kanssa mm. seuraavissa asioissa: kurssi- ja ainevalintoihin liittyvät kysymykset, ammatinvalinta, työelämään tutustuminen (TET), henkilökohtaiset vaikeudet kotona ja koulussa, oppimisvaikeudet sekä yleensä asiat, jotka ovat vaikuttamassa koulunkäyntiin.

Koulupsykologi toimii koulun psykologisena asiantuntijana lasten ja nuorten koulutyötä suunniteltaessa ja kehitettäessä. Tarvittaessa koulupsykologi osallistuu yksittäisen lapsen tukitoimien tarpeen arviointiin ja suunnitteluun ja selvittelee kasvuun, kehitykseen ja koulunkäyntiin liittyviä pulmatilanteita yhteistyössä oppilaan, huoltajien ja koulun opetushenkilöstön kanssa. Koulupsykologi työskentelee koululla maanantaisin.

Koulukuraattori toimii koulussa opiskeluhoillon palveluna perusopetuksen oppilaille sekä lukion opiskelijoille. Hänen tehtävänä on edistää oppilaiden hyvinvointia sekä auttaa ja tukea oppilaita, huoltajia ja opettajia erilaisissa ongelmatilanteissa. Oppilaat voivat saada keskusteluapua tulemalla kuraattorin luo oma-aloitteisesti tai opettajien ohjaamana. Myös huoltajat voivat ottaa yhteyttä, jos jokin lapsen kasvatukseen, koulunkäyntiin, kaverisuhteisiin, perheoloihin tai vapaa-aikaan liittyvä asia mietityttää. Kuraattori työskentelee koulussa neljänä päivänä viikossa, pääsääntöisesti maanantaista torstaihin.

Kouluterveydenhoitaja on koululla pääasiassa maanantaisin ja perjantaisin. Terveystarkastus tehdään vuosittain kaikille oppilaille. Luokilla 1, 5 ja 8 tarkastukset ovat laajoja terveystarkastuksia (terveydenhoitajan tekemä tarkastus, lääkärintarkastus ja terveystarkastuksen avulla yhdessä huoltajien kanssa tehtävä lapsen hyvinvoinnin arviointi). Äkillisten tapaturmien ja sairaustapausten ensiavun tarpeesta voi tarvittaessa konsultoida terveydenhoitajaa silloin, kun hän on tavoitettavissa koululla.

Lääkärinhoitoa vaativat sairausasiat ja tapaturmat hoidetaan lääkärin ja hoitajien vastaanotolla tai kiirevastaanotolla. Sairasta lasta ei saa lähettää kouluun. Koulupäivän aikana sairastuneen oppilaan kuljetuksesta kotiin huolehtii huoltaja. **Koululääkäri** on koululla erikseen sovittavina aikoina.

Mikäli oppilaalla on tarvetta erityisruokavalioon, huoltaja on yhteydessä terveydenhoitajaan. Yhteydenottojen tulisi tapahtua elokuun aikana. Kansallisen allergiaohjeistuksen mukaan erityisruokavalion tarve karotetaan ja jos tarve todetaan, lääkäri/terveydenhoitaja tekee todistuksen ja toimittaa sen ruokapalveluun.

Huoltajat informoivat opettajia itse, ja huoltajan tulee ilmoittaa ruokavaliomuutoksista kouluterveydenhoitajalle mahdollisimman pian.

Kouluruokailu

Kouluruoka tarjoillaan aamupäivän aikana. Ruokailu on opetustilanne. Oppilaan tulisi osata käyttää haarukkaa ja veistä, joten taitoa on syytä harjoitella myös kotona. Oppilaan tarvitsemasta erityisruokavaliosta tulee ilmoittaa koulun keittiöön mahdollisesti jo ennen lukuvuoden alkua. Erityisruokavalioidissa koulu edellyttää lääkärin tai terveydenhoitajan lausunnon.

Koulun ruokalista löytyy ruokapalvelun nettisivulta www.kuhmoinen.fi > *Palvelut* > *Ruokapalvelut* > *Koulun ruokalista*. Päivittäin tieto näkyy myös koulun info-TV:ssä.

Koulukuljetukset

Koulukuljetus on maksuton perusopetuksen oppilaille, jos matka kouluun on yli 5 km, ja esiopetuksessa olevalle lapselle, jos matka on yli 1 km. Koulukuljetus on maksuton myös, jos oppilaan terveydentila niin vaatii tai jos matka määritellään muutoin vaikeaksi tai vaaralliseksi. Koulukuljetukset järjestee koulusihteeri yhteistyössä hallintosihteerin kanssa. Päätökset kuljetuksia koskevista asioista tekee sivistystoimenjohtaja. Kuntaan on laadittu koulukuljetussäännöt, jotka löytyvät osoitteesta www.kuhmoinen.fi > *Palvelut* > *Opetus* > *Lomakkeet ja ohjeet*.

Oppilaalle saattaa tulla odotustunteja. Kuljetusoppilaille jaetaan aikatauluista henkilökohtaiset laput, joista näkyvät myös oppilaan odotustunnit. Odotustuntilaisten valvonta tapahtuu iltapäivätoiminnan yhteydessä, koulunkäynninohjaajat valvovat, ja heidät tavoittaa iltapäivätoiminnan puhelimesta 040 485 6860.

Oppivelvollisuuslain myötä koulumatkat ovat lukiolaisille maksuttomia yli 7 km matkojen osalta. Kunnalla tai koululla ei kuitenkaan ole velvoitetta järjestää kuljetusta lukiolaisille. Lukion opiskelijat voivat kuitenkin anoa Kelasta koulumatkatukea.

Tapaturmat ja sairastuminen

Kuhmoisten kunta korvaa oppilaalle koulupäivän tai -matkan aikana sattuneesta tapaturmasta aiheutuneet kustannukset tietyin edellytyksin. Mikäli koulussa sattunut tapaturma tai sairastuminen vaatii terveyskeskävyn, siitä ilmoitetaan huoltajalle. Mikäli huoltaja on huolehtinut itse oppilaan terveyskeskukseen/ ensiapuun viennistä, on tästä aiheutuneista kustannuksista toimitettava seloste sekä tositteet sivistystoimeen (Toritie 34 A).

Luokanopettajalla/luokanvalvojalla/ryhmänohjaajalla tulee olla käytettävissään jokaisen oppilaan kohdalta puhelinnumero, josta huoltajan tavoittaa koulupäivän aikana.

Kuhmoisten oppimisen tuki -sivusto löytyy osoitteesta www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi > *Oppimisen tuki*.

OPPILAAN MUU TUKEMINEN

Kuhmoisten kunnassa on hyväksytty 1.8.2016 alkaen perusopetuksen opetussuunnitelma, jossa määritellään tarkasti tukea tarvitsevien oppilaiden tukimuodot. Yhteistyö korostuu kodin ja koulun välillä suunniteltaessa oppilaalle hänen tarvitsemiaan tukimuotoja. Suunnittelussa sovelletaan kolmiportaisen tuen mallia. Tarkemmin asiaa selvitetään opetussuunnitelmassa. Linkit opetussuunnitelmiin löytyvät koulun nettisivuilta.

Koululainen liikenteessä

Turvallisin koulureitti on hyvä opetella yhdessä lapsen kanssa. Reitin varmistaminen ja kertaaminen useaan otteeseen ovat turvallisuustekijöitä pienen koululaisen koulumatkalla. Heijastimen ja pyöräilykypärän käyttöä on hyvä opettaa lapselle. Mikäli koulumatkalla sattuu oppilaalle tapaturma, siitä aiheutuneet kustannukset kunta tai esim. onnettomuuteen osallisena olleen ajoneuvon liikennevakuutus korvaa. Koulumatkan kulkemiseen ekaluokkalaisten osalta suosittelemme syksyllä kävelyä, keväällä jokainen koti voi itse harkita, miten koulumatka kuljetaan. Koulumatkan ja hammaslääkärikäyntien valvonta kuuluu kodin vastuualueeseen.

Oppilaiden tuominen ja hakeminen

Koulun sisäpihan halki kulkeva liikenne on turvallisuussyistä kiellettyä. Alakoulun piha on erittäin ahdas, ja pieniä koululaisia kulkee pihassa jatkuvasti. **Autoilua alakoulun pihaan tulee välttää. Oppilaat tuodaan ja noudetaan yläpihalta.** Autot on pysäköitävä niille varatuille parkkipaikoille.

Tavaroiden nimeäminen

Oppilaiden henkilökohtaiset tavarat (esim. vaatteet, kengät, hanskat, luistimet, sukset ym.) on hyvä nimeä, jotta helpommin selvitämme koululle jääneiden tavaroiden oikeat omistajat. Vuosittain koululle jää muovikasseittain tavaraa, joille ei löydy omistajia. Koululle unohtuneita tavaroita laitetaan esille kotiväeniltojen ja muiden tapahtumien yhteydessä. Unohtuneita tavaroita voi kysellä myös koulun siistijöiltä ja arvoesineitä koulun kansliasta.

POISSAOLOT

On tärkeää, että koulutyöhön osallistutaan säännöllisesti. Mikäli jossain aineessa poissaoloja kertyy huomattavan paljon, voi kyseisen aineen suoritus johtaa hylätyyn arvosanaan, koska näyttöjä ei kerry. Lukion opintojaksoilla rajat ovat määritelty tarkasti (ks. lukion opinto-opas).

Huoltajat voivat seurata ja ilmoittaa lapsensa poissaoloja Wilman kautta. Toivottavaa olisi, että **oppilaan ollessa sairas huoltaja ilmoittaa ennen koulupäivän alkua oppilaan kyseisen päivän poissaolon.** Wilmalla voi ilmoittaa myös poissaolojen syyt. Tässä yhteydessä on hyvä muistuttaa EU:n tietosuojasetuksesta (GDPR). Se määrittelee, että oppilashallinnon ohjelmiin (Primus—Wilma) ei tule tallentaa mitään opetuksen järjestämisen kannalta epäoleellisia terveyteen liittyviä tietoja. Poissaoloja ja myöhästymisiä selvittäessä ei siis lisätietokenttään huoltajan ole syytä kirjoittaa arkaluonteisia terveydellisiä diagnooseja.

Perusopetuslain (26 § ja 45 §) mukaan oppilaalla on velvollisuus tulla kouluun ja hänen huoltajallaan velvollisuus huolehtia siitä, että hän näin tekee. **Jos huoltajalla on erityinen syy anoa lupaa lapsensa poissaololle, hänen tulee mahdollisimman hyvissä ajoin ennen poissaoloa selvittää, pitääkö opetuksen järjestäjä kyseistä syytä riittävänä poissaolon myöntämisperusteena. Tämä tarkoittaa siis sitä, että oppilaan poissaolo koulusta ei ole pelkkä ilmoitusasia muutoin kuin oppilaan sairastuessa äkillisesti.** Suuri osa poissaolojen syistä on sellaisia, että niihin lupa toki myönnetään, mutta siitä huolimatta kaikki etukäteen

tiedetyt poissaolot tulee huoltajan anoa tunnin opettajalta (yksittäiset tunnit), luokanopettajalta/-valvojalta/ryhmänohjaajalta (1–5 koulupäivää) tai rehtorilta (yli 5 koulupäivää). Poissaolot anotaan täyttämällä Wilmassa *Hakemukset ja päätökset* –välilehdellä loma-anomus ja toimittamalla oppilaan opettajilta keräämät läksyt päätöksen tekijälle hakemuksen liitteenä. Läksyliitteen voi täyttää sähköisesti. Mikäli tämä ei ole mahdollista, liitteen voi toimittaa paperilla tai lähettää puhelimella (tarkista puhelinnumero ko. henkilöltä), mutta tekstin tulee olla luettavissa selkeästi. Päätös tulee näkyviin Wilmaan samaan paikkaan, jossa hakemukset tehdään. Läksyjen keräämistä varten voi lomakkeen tulostaa koulun nettisivulta www.kuhmoistenyhtenaiskoulu.fi > *Perusopetus* > *Huoltajalle* tai noutaa koulun kansliasta. Täysi-ikäiset lukiolaiset käyttävät samoja lomakkeita.

Tehtävien suorittaminen ylimääräisten lomien aikana

Mikäli oppilas lähtee muutamaa päivää pidemmälle lomalle koulun työaikana, hän saa opettajaltaan vain summittaiset ohjeet. Opettajat eivät tarkasta tehtäviä jälkikäteen, eikä tukiopetustunteja pääsääntöisesti käytetä loman takia syntyneiden aukkojen paikkailuun. Näin ollen huoltaja on velvollinen suorittamaan tehtävien tarkastuksen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita on täydennetty, ja niiden mukaiset paikalliset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2023 alkaen. Uudistuksessa on kiinnitetty huomiota yhteiseen vastuuseen koulupäivästä ja yhteistyöhön sekä poissaolojen ehkäisemiseen, suunnitelmalliseen seuraamiseen ja poissaoloihin puuttumiseen. Yhtenäiskoululla on jo aiemmin ollut käytössä poissaoloihin puuttumisen malli, joka on nähtävillä mm. koulun nettisivuilla. Tätä mallia on nyt täydennetty ja erityisesti vastuuhenkilöitä on täsmennetty. Perusteiden mukaan koulukohtaiset ratkaisut, työn- ja vastuunjako sekä muu käytännön toteutus täsmennetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Koska opetuksen järjestäjällä on vain yksi perusopetusta antava koulu, periaatteet on pääsääntöisesti kirjattu paikallisen opetussuunnitelman lukuun 5.6. Niitä täsmennetään tarvittaessa, ja muutoksista tiedotetaan oppilaita, huoltajia ja koulun henkilöstöä.

WILMA

Henkilökuntamme on helpoiten tavoitettavissa viestimällä Wilman välityksellä, huoltajien tunnukset on välitetty koteihin. **Wilma-tunnukset ovat henkilökohtaisia eikä niitä saa luovuttaa muille. Oppilaat ja opiskelijat käyttävät omia tunnuksiaan, huoltajat omiaan.** Wilma löytyy osoitteesta kuhmoinen.inschool.fi.

Wilmasta näkee viimeisimmät opintosuoritukset ja työjärjestyksen. Myös oppilaalla on omilla tunnuksillaan mahdollisuus nähdä itseään koskevat tiedot. Wilmaa käytetään myös sähköisen viestinnän välineenä kodin ja koulun välillä. Huoltajat voivat lähettää viestejä opettajille sekä vastaanottaa niitä. Opettajat vastaavat viesteihin mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään viikon sisällä yhteydenotosta. **Toivomme huoltajan käyvän Wilmassa aktiivisesti, mielellään päivittäin.** Wilman puhelimiin ladattava sovellus sisältää vain pienen osan Wilman toiminnoista, selainversiolla pääsee tutkimaan laajemmin oppilaan asioita. Wilmassa on myös ominaisuus, jolla halutessaan saa omaan sähköpostiinsa ilmoituksen, kun Wilmaan on tullut huomiotavia asioita. Niiden huoltajien kanssa, joilla ei ole mahdollisuutta Internet-yhteyden käyttöön, merkintöjen selvittämisestä sovitaan erikseen.

Koulun yhteyshenkilönä Wilman asioissa toimii koulusihteeri.

OPPIKIRJAT

Osa oppikirjoista on kierrätettäviä. Oppilaat ja opiskelijat saavat ne lukuvuoden ajaksi käyttöönsä ja kirjat kerätään takaisin. Kirjoja tulee säilyttää huolella. Mikäli kirja katoaa tai se palautetaan tuhrittuna tai rikutuna, kirja tulee korvata.

Lukion opiskelija voi lainata tarvitsemansa oppikirjat lukion kirjastosta. Pääsääntöisesti oppikirjat palautetaan aina opintojakson päättyessä kirjastoon takaisin. Kirjojen lainauksista yo-kirjoituksiin valmistautumista varten sovitaan kirjastonhoitajan (Hanna Kaakko) kanssa. Mahdollisesti turmeltuneista ja palauttamatta jääneistä kirjoista peritään kirjan hankintahinta.

LUKION OPISKELIJOIDEN TIETOKONEET

Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit ja työvälineet ovat oppivelvollisuuslain 17 §:n mukaan oppivelvolliselle opiskelijalle maksuttomia. Oppivelvollisuusudistuksen kustannuslaskelmissa on arvioitu, että opetukseen osallistumiseksi jokaiselle opiskelijalle tulisi antaa tietokone käyttöön opintojen ajaksi. Lähtökohteisesti opiskelijat voivat hyödyntää jo käytössään olevia nettiyhteyksiä. Jos opiskelijalla ei ole käytössään nettiyhteyttä ja opetukseen osallistuminen sitä edellyttää, tulee koulutuksen järjestäjän tarjota myös nettiyhteys. Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukio tarjoaa nettiyhteyden opiskelijoiden käyttöön kaikissa koulurakennuksissa.

Laitte on tarkoitettu oppimisvälineeksi oppilaitokseen, opetukseen ja oppimiseen liittyvissä asioissa. Laitetta saa käyttää vain opiskeluun.

Laitteesta ei saa poistaa siinä olevia ohjelmistoja, sovelluksia tai tilejä. Laitteeseen saa ladata vain oppilaitoksen määrittämiä tai hyväksymiä ohjelmistoja ja sovelluksia. Opiskelija voi ehdottaa opettajalle oppimista edistäviä sovelluksia ja ohjelmistoja. Näistä on sovittava etukäteen.

Laitteelle ei saa ladata tekijänoikeuksien vastaista tai laitonta materiaalia. Laitetta, ohjelmistoja, sovelluksia ja tilejä ei saa käyttää lain, hyvien tapojen, näiden käyttösääntöjen eikä oppilaitoksen sääntöjen ja ohjeiden vastaisella tavalla. Materiaalia tuotettaessa ja julkaistaessa tulee noudattaa lakeja ja asetuksia tietosuojan ja yksityisyydensuojan liittyen.

Laitetta tulee käsitellä huolellisuutta ja varovaisuutta noudattaen huolehtien myös sen puhtaudesta. Laitteeseen ei saa liimata tarroja. Laitetta tai käyttäjätunnuksia ei saa lainata tai antaa ulkopuolisten käyttöön. Laitteen katoamisesta, vahingoittumisesta tai toimivuuteen liittyvistä ongelmista on ilmoitettava viipymättä opettajalle.

Laitte tulee palauttaa laina-ajan päättyessä oppilaitokselle. Ennen laitteen palauttamista opiskelija ottaa talteen omat tiedot ja tiedostot, jotka hän haluaa säilyttää laitteen palauttamisen jälkeen.

Mikäli laite tai ohjelmisto häviää tai vahingoittuu käytössä, vahingonaiheuttaja voi joutua vastuuseen vahingosta vahingonkorvauslain säännösten mukaisesti. Vahingonkorvauslain mukaan myös alaikäinen on vahingonkorvausvelvollinen. Alaikäinen on kuitenkin velvollinen korvaamaan siitä määrän, joka on kohtuullinen ottaen huomioon esimerkiksi hänen ikänsä ja kehitystasonsa.

Ennen sitoumuksen laatimista huoltajaa on hyvä tiedottaa yleisesti, että opiskelijoille ollaan antamassa käyttöön laite.

Mikäli opiskelija keskeyttää opinnot Kuhmoisten yhtenäiskoulun lukiossa / kun opiskelija on päättänyt opiskelunsa, kone palautetaan oppilaitokselle heti (abivuonna viimeistään 30.4. mennessä) tai opiskelija voi lunastaa käyttämänsä koneen omakseen seuraavaan hintaan:

Opiskelut ovat kestäneet yhden lukuvuoden	80 % hankintahinnasta + alkuperäinen alv
Opiskelut ovat kestäneet kaksi lukuvuotta	60 % hankintahinnasta + alkuperäinen alv
Opiskelut ovat kestäneet kolme lukuvuotta	40 % hankintahinnasta + alkuperäinen alv
Opiskelija on suorittanut yo-tutkinnon	20 % hankintahinnasta + alkuperäinen alv

Palauttamattomasta/lunastamattomasta tietokoneesta peritään opiskelijalta maksu em. maksuperusteita noudattaen.

OPPILASKUNTA JA TUKIOPPILAAT

Oppilaskunnan hallitus muodostuu jokaiselta luokalta (3. luokasta alkaen) valitusta oppilasjäsenestä. Oppilaskunta ja tukioppilaat järjestävät kouluvuoden aikana tempauksia yhteishengen lujittamiseksi. Lisäksi tehtäviin kuuluu myös oppilaiden asioiden ajaminen ja koulun arjen mukavoittaminen. Oppilaskunnan hallituksen kautta oppilaat pääsevät vaikuttamaan opetussuunnitelman toteutukseen. Oppilaskunnan edustaja kutsutaan mukaan yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän sekä kasvatusta- ja opetusjaoston kokouksiin. Ohjaavana opettajana toimii Terhi Unnaslahti.

Tukioppilaan tehtäviin kuuluu mm. tapahtumien ja teemapäivien järjestämistä sekä koulun viihtyvyyden ja ilmapiirin kehittämistä. Tukioppilaiden ohjaajana toimii Minna Korppila.

VERSOTOIMINTA

Vertaissovittelussa koulutetut riidan osapuolia hieman vanhemmat oppilaat eli vertaissovittelijat sovittelevat vertaistensa eli muiden oppilaiden välisiä konflikteja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Vertaissovittelijat toimivat fasilitaattoreina, joilla ei ole valtaa antaa rangaistuksia tai tehdä päätöksiä, vaan he auttavat osapuolia itse löytämään tilanteeseen ratkaisun niin, että konflikti ei enää osapuolten välillä jatku tai toistu. Vertaissovittelussa sovitellaan mm. nimittelyjä, haukkumisia, ikävää kommentointia kasvotusten, selän takana tai somessa, tönimistä, etuilua, syrjimistä, joka ilmenee niin ettei oteta mukaan leikkiin tai ryhmätehtävään, sekä toisen omaisuuden luvatta käyttämisestä tai piilottamisesta, leikkien ja pelien säännöistä syntyneitä riitaa. Mikäli vertaissovittelu ei johda toivottuun tulokseen, ohjataan tapaus aikuisjohtoiseen sovitteluun tai muuhun koululla käytössä olevaan menettelyyn. Vertaissovittelijoiden toimintaa tukee aina VERSO-ohjelman kouluttama vapaaehtoisista henkilökunnan jäsenistä muodostuva Verso-aikuisten tiimi, joka arvioi aina tapauskohtaisesti mikä tilanne ohjataan vertaissovitteluun ja mikä taas tarvitsee koulun muita menettelyjä. Lukuvuoden 2023—2024 aikana pohditaan toiminnan jatkamista.

KERHOTOIMINTA

Koronatilanteen salliessa koulun kerhot aloittavat toimintansa pääasiassa elokuun lopulla ja syyskuun aikana. Kerhoista informoidaan oppilaita erikseen. Kerhotoimintaa järjestetään ns. pitkällä välitunnilla sekä koulupäivän jälkeen. Kerhokoordinaattorina koululla toimii opettaja Mariella Rauhala.

VESOT JA YHTEISSUUNNITTELUAJAN (YS) KÄYTTÖ

Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen mukaan toistaiseksi palveluksessa olevalla sekä määräaikaisella vähintään lukuvuoden työajaksi otetulla viranhaltijalla on velvollisuus varsinaisten koulu- päivien ja muun työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Kyseisistä päivistä yksi voidaan pitää erityisestä syystä työnantajan katsoessa sen tarkoituksenmukaiseksi kahtena yhteensä vähintään kuusi tuntia kestäväenä eri tilaisuutena. Lukuvuonna 2023—2024 kaksi näistä järjestetään suunnittelupäivinä 7.8. ja 8.8. ja kolmas päivä koostuu kahdesta kolmen tunnin jaksosta. Näistä ensimmäinen on koko henkilöstön yhteinen iltapäivä ja toisen opettaja voi valita eri vaihtoehdoista. Edellytyksenä on, että rehtori hyväksyy koulutuksen vesokelpoiseksi.

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen. Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on enintään 120 tuntia (lukiossa 101). Yhteissuunnittelutyöajan vuotuinen suunnittelu ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää.

Suunnitelma YS-ajan käytöstä

- Opetushenkilöstön yhteistyöpalavereille on varattu aika työjärjestyksessä tiistaisin kello 7.50—8.45
  - henkilöstökokoukset
  - tiimikokoukset
  - luokka-astekokoukset
  - oppiainekokoukset
  - muut suunnittelukokoukset
- ns. pitkällä välitunnilla on mahdollisuus pitää erilaisia palavereja, mikäli opettajilla ei ole välitunti-valvontaa tai kerhoa ohjattavanaan
- muiden työryhmien ja työparien muu yhteistoiminnallinen suunnittelu päivittäin oppituntien ulkopuolella (esim. opettaja/ohjaaja)
- pedagogiset keskustelut ja koulutus
- kodin ja koulun yhteistyö sekä opiskeluhuollollinen työ tapahtuvat viikoittain yksilöllisin ajoituksin.

Opettajien käyttöön on hankittu työpuhelimet. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että heidän tulee olla oppilaiden ja huoltajien tavoitettavissa iltaisin, viikonloppuisin tai loma-aikoina. Pääsääntöisesti opettajat vastaavat puhelimeen niinä päivinä, jolloin heillä on opetusta, noin kello 8:n ja 16:n välisenä aikana, eivät kuitenkaan oppituntien aikaan. Opettaja voi myös ilmoittaa ajan, jolloin hänet parhaiten tavoittaa sekä sen, haluaako yhteydenotot ensisijaisesti Wilman vai puhelimen välityksellä.

HANKKEET

Yhtenäiskoulun toiminnan rahoittamiseen on saatu rahoitusta mm. valtionavustusten ja erilaisten hankkeiden muodossa. Valtion erityisavustuksen esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2023—2024 käyttötarkoitus on **Yhtenäiskoulu oppimisen ja hyvinvoinnin edistäjänä** (520) Valtionavustus on tarkoitettu esi- ja perusopetuksen tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistamiseen. Valtioavustuksella edistetään oppimista, hyvinvointia ja vuorovaikutusta sekä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä ja riittävän varhaista tukea. Avustus mahdollistaa oppilaiden tukemisen mm. samanaikaisopettajuudella, ryhmien jakamisella ja koulunkäynninohjaajan työpanoksella.

Valtion erityisavustus lukiokoulutuksen järjestäjille koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin toteutetaan hankkeella **Oppimisen tuki lukiossa 2** (1902). Rahoitus mahdollistaa kertaus- ja tukiopetuksen sekä samanaikaisopetuksen järjestämistä, ohjauksen tehostamista sekä esimerkiksi hyvinvointikurssin tai asiantuntijaneuvonnan järjestämisen opiskelijoille.

Valtion erityisavustuksen varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022—2024 käyttötarkoituksena on **Koronaepidemiasta johtuvien vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa** (1903). Yhtenäiskoulussa avustuksen turvin on voitu lisätä samanaikaisopettajan, koulunkäynninohjaajan sekä osa-aikaisen erityisen tuen resurssia resurssiopettajan työpanoksella sekä tukiopetusresurssia.

Valtionavustus Kansainvälisyys lukiokoulutuksessa 2023 toteutetaan **Kuhmoisten ranskan ryhmän ja kuvataiteen yhteishankkeena** (525). Ranskan ryhmä toteuttaa ranskan opettajan ja kuvataiteen opettajan kanssa hankkeen, jonka tarkoituksena on yhdistää kuvataiteen opetusta ja ranskan kielen oppimista yhteen ja innostaa opiskelijoita rohkeasti ilmaisemaan itseään ja toteuttamaan projektia. Yhteistyökumppanina on modernin taiteen museo Nizzassa ja nizzalainen lukio, jonne tehdään vierailu syksyllä 2023.

Valtionavustus Innovatiivisten noppimisympäristöjen edistäminen lukiokoulutuksessa 2023 toteutetaan hankkeen **TELMO: Tekoäly laaja-alaisen ja monialaisen oppimisen tukena lukiossa** (527) muodossa. Hankkeessa integroidaan tekoäly ja moderni tekniikka lukio-opetukseen ja edistetään laaja-alaista ja monialaista osaamista opiskelijoille ja opettajille. Tavoitteena on parantaa opetussuunnitelman toteutumista, jatko-opintovalmiuksia sekä opettajan tietotaitoa. Projektissa kehitetyt ratkaisut ja materiaalit ovat käytettävissä hankkeen jälkeenkin, ja tavoitteena on levittää tietoa kokemuksista ja projektin kulusta somessa.

Valtionavustus ukrainalaisille pakolaisille järjestettävään lukiokoulutukseen ja tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen toteutetaan hankkeena **Tehostettu S2** (526). Rahoituksen avulla on mahdollista tarjota ylimääräistä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetusta sekä kattaa laite- ja oppimateriaalihankintojen kuluja.

Valtionavustus Koulujen kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen 2023 toteutetaan hankkeena **Onnistumisia kerhoissa** (528). Rahoituksen turvin on mahdollista tarjota runsaasti erilaista kerhotoimintaa ns. pitkälle välitunnille.

Opetushallituksen hanke koulujen kerhotoiminnan tukemiseksi antaa mahdollisuuden tarjota lapsille ja nuorille mieluisaa ja maksutonta harrastetoimintaa. Harrastetoiminnan Suomen malliin liittyvä hanke **Suomen harrastamisen malli 3** (523) mahdollistaa harrastetunnit koulupäivän jälkeen. Yhtenäiskoululle on Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myöntänyt erityisavustuksen tähän toimintaan. Avustusta käytetään kerhokoordinaattorin ja kerhojen ohjaajien palkkoihin sekä materiaalikustannuksiin. Kerhotoiminta toteutetaan pääosin kerhokeskiwiikkona luokille 3—9.

LUKUVUODEN 2023—2024 JAKSOTUS

KUHMOISTEN YHTENÄISKOULU
LUKUVUODEN 2023 - 2024 JAKSOTUS

1. periodi 37 työpäivää

pv/vko	32	33	34	35	36	37	38	39
ma		14.8.	21.8.	28.8.	4.9.	11.9.	18.9.	~~25.9.~~
ti		15.8.	22.8.	29.8.	5.9.	12.9.	19.9.	~~26.9.~~
ke	9.8.	16.8.	23.8.	30.8.	6.9.	13.9.	20.9.	~~27.9.~~
to	10.8.	17.8.	24.8.	31.8.	7.9.	14.9.	21.9.	~~28.9.~~
pe	11.8.	18.8.	25.8.	1.9.	8.9.	15.9.	~~22.9.~~	

koeviikko
yo-koe
teemaviikko
loma/vapaa
valintamuutokset

2. periodi 37 työpäivää

pv/vko	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
ma		2.10.	9.10.	syys- loma	23.10.	30.10.	6.11.	13.11.	20.11.	~~27.11.~~
ti		3.10.	10.10.		24.10.	31.10.	7.11.	14.11.	~~21.11.~~	
ke		4.10.	11.10.		25.10.	1.11.	8.11.	15.11.	~~22.11.~~	
to		5.10.	12.10.		26.10.	2.11.	9.11.	16.11.	~~23.11.~~	
pe	29.9.	6.10.	13.10.		27.10.	3.11.	10.11.	17.11.	~~24.11.~~	

3. periodi 38 työpäivää

pv/vko	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5
ma		4.12.	11.12.	18.12.	joululoma		8.1.	15.1.	22.1.	~~29.1.~~
ti	28.11.	5.12.	12.12.	19.12.		9.1.	16.1.	23.1.	~~30.1.~~	
ke	29.11.	its.pv	13.12.	20.12.		10.1.	17.1.	24.1.	~~31.1.~~	
to	30.11.	7.12.	14.12.	21.12.		11.1.	18.1.	25.1.	~~1.2.~~	
pe	1.12.	8.12.	15.12.	22.12.		12.1.	19.1.	26.1.	~~2.2.~~	

4. periodi 37 työpäivää

pv/vko	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ma	5.2.	12.2.	19.2.	talvi- loma	4.3.	11.3.	18.3.	25.3.	pääs.
ti	6.2.	13.2.	20.2.		5.3.	12.3.	19.3.	26.3.	~~2.4.~~
ke	7.2.	14.2.	21.2.		6.3.	13.3.	20.3.	~~27.3.~~	~~2.4.~~
to	8.2.	15.2.	22.2.		7.3.	14.3.	21.3.	28.3.	4.4.
pe	9.2.	16.2.	23.2.		8.3.	15.3.	22.3.	pääs.	

5. periodi 34 työpäivää + teemaviikko

pv/vko	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ma		8.4.	15.4.	22.4.	29.4.	6.5.	13.5.	20.5.	~~27.5.~~
ti		9.4.	16.4.	23.4.	30.4.	7.5.	14.5.	21.5.	~~28.5.~~
ke		10.4.	17.4.	24.4.	vappu	8.5.	15.5.	22.5.	~~29.5.~~
to		11.4.	18.4.	25.4.	2.5.	helato	16.5.	23.5.	~~30.5.~~
pe	5.4.	12.4.	19.4.	26.4.	3.5.		17.5.	24.5.	~~31.5.~~
la									1.6.

yhteensä 188 työpäivää

Tämä lukuvuosisuunnitelma on käsitelty kasvatus- ja opetusjaostossa 3.10.2023 ja hyväksytty sivistyslautakunnassa _____.____.2023.